

RESOLUCIONS del XIIIè Congrès Insular

1. Introducció

Aquesta Ponència Marc ha de ser el full de ruta tan de la vida orgànica del PSOE Menorca, com de les polítiques que s'han d'impulsar des del propi partit cap a la societat i des de les diferents institucions allà on hi estem representats, tant si tenim la responsabilitat de governar, com si estam a l'oposició.

Per això, és important ser conscients de quin és el nostre punt de partida, de quines son les nostres fortaleses sense menystenir les nostres debilitats, per tal de fer-nos forts i fer fort el PSOE Menorca, i emprendre un camí sense retorn cap els objectius que també hem de definir de forma clara i contundent.

El PSOE Menorca, però, no neix aquí i ara, i tampoc el podem concebre sense el context orgànic i estatutari en el qual s'emmarca, formant part del PSIB i a la vegada del PSOE Federal, i essent a l'hora la veu i el referent de les diferents agrupacions socialistes locals menorquines.

Però de cap manera podem concebre el PSOE Menorca sense les persones que a llarg del temps li han donat vida i sentit; afiliats, militants, simpatitzants i votants. Aquestes persones, cada una amb el grau d'implicació i participació diferent que en cada moment ha tingut, te i tindrà, son el nostre vertader actiu, el nostre vertader valor.

No hem d'oblidar però, que les persones passen, i per sobre d'elles hi ha el PSOE, un partit amb 138 anys de vida, que mantén els principis socialistes irrenunciabls que ens identifiquen.

Per aconseguir que aquesta ponència que es debatrà en el proper Congrès del PSOE Menorca, sigui realment il·lusionant i transformadora, i perquè respongui veritablement al sentir d'una àmplia majoria, hem de fer l'esforç d'articular un nou relat i establir prioritats del nostre projecte socialista: és a aquesta necessitat a la qual volem contribuir a través d'aquest document estratègic, que vol servir de base per a la reconstrucció de la unitat i la cohesió dels socialistes.

El primer és reafirmar-nos en el nostre orgull de ser socialistes i defensar uns principis reflectits en més de segle i mig de lluites de les classes treballadores i dels sectors socials progressistes per una societat més justa, equitativa i democràtica. Ser socialistes avui implica una voluntat clara de reforçar la nostra identitat davant els riscos de deriva involucionista l'ordre mundial. Ser socialistes és tenir la voluntat que aquest document pugui ser un projecte integrador que, després del Congrès, pugui ser assumit per tots els socialistes. Ser socialistes significa, en fi, el compromís en aconseguir que la militància del

PSOE sigui la veritable protagonista del procés de renovació i reconstrucció política que àrees necessita.

Cap on ha d'anar el PSOE Menorca en els propers anys? Com consolidar les polítiques de canvi que els socialistes lideren des del 2015 a molts Ajuntaments i al Consell Insular? Hem assolit ja algunes fites i compromisos a partir de polítiques per democratitzar el creixement, fer més sostenible el nostre model social i territorial i reforçar el model de benestar.

Han passat dos anys en els que hem construït una clara alternativa i que ara hem de consolidar sent ben conscients que venim d'una dècada on les polítiques neoliberals de la dreta europea de contenció de deute per, suposadament, mitigar els efectes econòmics de la crisi, ha conduït a la ruptura del contracte social i el desmembrament de l'estat del benestar.

És per tant un repte pels socialistes de Menorca construir un model més just, més inclusiu i més equitatiu, perquè no volem que a Menorca ningú quedi enrere i tots els menorquins i menorquines visquem en igualtat de condicions.

En canvi, aquests anys passats, on les dificultats que han passat i encara avui, passen moltes persones i famílies, i la manca de resposta per part de les institucions, ha portat a la desafecció de la política. Davant la desafecció de l'electorat progressista, els socialistes de Menorca, i també de Balears en el seu conjunt, apostarem per la integració de la ciutadania en el procés polític, amb més participació en el projecte polític, reforçant la connexió dels òrgans de direcció amb la realitat social i les preocupacions ciutadanes, i amb un procés obert de primàries. Aquest procés és avui un model de referència, però que cal aprofundir i millorar, per recuperar la credibilitat perduda de la classe política.

Actualment, des del lideratge institucional de Menorca, el *PSOE Menorca* és l'actor principal del canvi polític que està experimentant aquesta illa. Des de les institucions hem aconseguit retornar la normalitat democràtica i calmar un clima de tensió social.

Però la pregunta clau és, com podem consolidar i desenvolupar aquest canvi?

Aquesta Ponència Marc pretén donar resposta a aquesta pregunta fonamental, i ser el far que il·lumini el nostre present i futur.

2. Persones i Societat

a) Llibertat i igualtat

La igualtat és el principi que reconeix l'equiparació de tota la ciutadania en drets i obligacions.

La igualtat de gènere és un principi constitucional que estableix que dones i homes som iguals davant la llei. Els poders públics han de promoure les condicions per a què la llibertat i la igualtat de la ciutadania siguin reals i efectives, vencent aquells obstacles que dificultin la seva plenitud.

Som conscients que aquesta igualtat legal no es reflexa a la realitat. A dia d'avui, la participació igualitària de les dones a l'àmbit públic, polític, econòmic no és una realitat, segueix existint un fort desequilibri en el repartiment de responsabilitats familiars cap a la dona, fet que s'ha vist agreujat els darrers anys amb la crisi.

Els i les socialistes som, sense cap dubte, el partit de la igualtat i com a tal hem de tenir la responsabilitat i el compromís de defensar tot allò aconseguit. Hem treballat durant anys de manera ferma per a transformar la nostra societat i fer-la més igualitària, fet que s'ha vist reflectit en lleis com la Llei Orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes, la Llei de la promoció de l'autonomia personal i d'atenció a les persones en situació de dependència i la Llei per garantir els drets de gais, lesbianes, trans, bissexuals i intersexuals.

Aquests darrers anys han estat anys de lluita constant per no donar cap passa enrere en les polítiques d'igualtat i en els drets de les dones que s'han vist amenaçats per fortes corrents que encara es resisteixen a acceptar tots els avenços aconseguits en drets i llibertats de les dones.

La igualtat és garantia d'una societat més justa i més solidària. Ara per ara és un repte i un projecte de futur. L'hem de construir des de la base de la infància, i s'ha de treballar des dels governs insulars i locals per adoptar una postura pública sobre el principi d'igualtat de dones i homes i poder aplicar al nostre territori aquests compromisos.

És fonamental l'aplicació transversal de la perspectiva de gènere, totes les accions i polítiques han d'anar dirigides cap a la igualtat i s'ha de parar molta atenció a totes aquelles situacions que puguin generar un desequilibri entre dones i homes. La perspectiva de gènere s'ha d'adoptar a totes les iniciatives insulars, i de manera especial a les d'ocupació i planificació pressupostària, territorial i urbanística.

Som un partit que creu i defensa que les dones i els homes han de tenir els mateixos drets i deures. Aquesta és la base del feminisme, perquè no es pot ser socialista sense ser feminista.

Com a socialistes hem de continuar treballant per reduir les altes taxes d'exclusió que pateix la dona al món laboral i millorar les seves condicions d'accés al mateix. Hem de fomentar que la corresponsabilitat estigui inclosa de manera normalitzada dins la societat per poder assegurar que la carrera professional de les dones es desenvolupi segons la seva formació i que la maternitat no sigui un obstacle per aconseguir-ho.

S'ha de continuar treballant de manera ferma contra la eradicació de la violència de gènere, ja que és la màxima representació de la desigualtat existent, incrementant el nostre compromís amb aquesta lluita des del suport judicial, psicològic, d'acollida i de reinserció laboral que necessitin les víctimes i les seves famílies.

Els i les socialistes creiem en la igualtat en una societat que sigui democràtica, participativa i que exclogui qualsevol tipus de discriminació, i com a societat hem d'avançar cap al reconeixement i la protecció universal de la diversitat sexual.

Per tot això hem de desenvolupar polítiques públiques que garanteixin la igualtat efectiva de totes les persones, sigui quina sigui la seva orientació sexual i la seva identitat de gènere. Aquest és el camí per a garantir la convivència ciutadana i la no discriminació de lesbianes, gais, transsexuals, bisexuals i intersexuals.

Per això des de les Administracions més properes a la ciutadania, com ara els governs locals i el Consell, hem de reclamar el nostre paper com a agents essencials en el disseny i el desenvolupament de polítiques transversals i estratègiques que garanteixin la igualtat de tracte i la no discriminació.

Un altre eix prioritari ha de ser facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar. Els socialistes des de sempre hem apostat fort per a fer-ho possible i seguirem treballant a nivell sindical i polític, per tal que en els propers anys sigui una realitat.

Hem de continuar treballant per la consolidació d'una societat que exclogui qualsevol tipus de discriminació.

És fonamental desenvolupar programes i projectes d'atenció, informació, formació i sensibilització per a la diversitat sexual i això implica la necessitat d'inversió en polítiques a favor de la diversitat sexual i la no discriminació de les persones per la seva orientació sexual o identitat de gènere.

Som una societat plural, rica i diversa en la qual vivim amb persones arribades d'altres indrets amb l'esperança de trobar un projecte de vida millor. Hem de treballar per facilitar la integració de qualsevol persona a la nostra illa i fomentar amb les Administracions i entitats socials la integració social i l'acollida de les persones nouvingudes.

Hem de mantenir el nostre compromís de seguir treballant en l'àmbit de la cooperació internacional per aconseguir millores en la justícia social i el reconeixement dels drets més fonamentals de les poblacions empobrides, tot cercant de potenciar una cooperació internacional que tenguí en compte els valors de la justícia social, la defensa i la promoció dels drets humans i el respecte al medi ambient. És fonamental la participació activa amb les entitats socials, el donar el nostre suport al comerç solidari. En aquest camí hem de continuar reconeixent el paper del Fons Menorquí de Cooperació com a referent de cooperació, desenvolupament i sensibilització a l'illa capaç de gestionar els recursos públics destinats a la cooperació.

b) Pacte generacional

La família com a primer nucli de socialització de l'ésser humà, on rep la major part de la seva educació com a persona, constitueix un dels elements bàsics de l'evolució de la societat. Però també la pròpia evolució dels grups familiars incideix clarament en la transformació social. La família és, com deim, la institució clau en la formació de les persones, des de les normes i els valors fins a la cobertura de les necessitats bàsiques de tots els seus membres, tot participant en el seu procés de creixement, maduració i autonomia personal. Les persones neixen i es desenvolupen en família, on configurem la nostra identitat i espai de protecció i desenvolupament.

D'aquí el paper estratègic de la família com a entitat fonamental en el desenvolupament individual i també de la societat. Es per això que els socialistes menorquins creiem que es fa imprescindible el reconeixement del seu paper cabdal per part de les institucions públiques i les entitats socials com a garantia de cohesió social i de solidaritat intergeneracional. Així com també per les funcions educatives i socialitzadores de suport i de seguretat que desenvolupa cap a tots els seus membres.

Per poder donar resposta a aquestes realitats el partit socialista vol potenciar i crear nous serveis i accions que ajudin a millorar la qualitat de vida i prevenir la marginació i exclusió social de les famílies, tot potenciant un entorn més democràtic, més solidari on les persones adquireixin més recursos personals i socials que els facilitin la resolució de conflictes, la convivència, la relació i cura dels fills, la recerca activa de feina i la integració social i laboral.

Un eix clau i vertebrador per aconseguir-ho ha de ser el I Pla de Suport a la Família de l'Illa de Menorca, un gran repte per a donar respostes integrals que garanteixin l'accés de tota la població als recursos públics i també una eina per a tots els professionals implicats en la millora de la situació de les famílies de Menorca.

Com no pot ser d'altra manera, defensam que els fillets i filletes mereixen una atenció i actuació especial com a col·lectiu més vulnerable dins la pròpia institució familiar. Arribar a ells serà el nostre objectiu. Aquest objectiu s'ha de concretar en diferents accions encaminades en primer terme a cobrir les necessitats bàsiques d'una manera especial per tal de prevenir possibles situacions de dèficit alimentari en infants com són els menjadors escolars en època de vacances.

D'altra banda, creiem que es imprescindible emprendre accions que afavoreixin que la vida dels infants es desenvolupi en un entorn familiar. És per aquest motiu pel que les nostres polítiques vagin dirigides a aplicar mesures d'acolliment familiar i d'adopció sobre la d'acolliment residencial per a qualsevol menor, ja que és l'entorn familiar qui produeix la plena participació del menor en la vida de família i imposa a qui el rep les obligacions de vetllar per ell, tenir-lo en la seva companyia, alimentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral en un entorn afectiu. En aquests casos, la nostra prioritat ha de ser protegir als menors i oferir-los la millor infància i futur possible. Per tant, creiem que les nostres polítiques han de ser valentes i decidides, per tal d'afavorir que es prenguin totes aquelles mesures que siguin necessàries per garantir l'interès superior de l'infant.

Tot això lligat a la creació de campanyes específiques de sensibilització i captació de famílies acollidores.

No obstant açò, no podem obviar que hi ha una realitat certa en els acolliments familiars: s'exigeix als acollidors tot un seguit d'obligacions, així com l'assumpció d'una sèrie de responsabilitats que no guarda proporció amb el què reben a canvi.

Conscients d'aquest fet i de que estem parlant dels infants més vulnerables de tots, aquells que no poden ser atesos per la seva pròpia família, els socialistes volem posar tots els esforços necessaris per tal que la solidaritat de les famílies oferents es vegi compensada

amb un recolzament de tipus econòmic i social amb el què fer front mínimament a les despeses que la cura dels menors acollits ocasiona, de manera que el seu esforç solidari no es vegi gravat amb despeses econòmiques, així com el recolzament psicològic i tècnic que necessitin i també el col·lectiu dels joves. El nostre partit defensarà la implicació de tots: administració pública, entitats i col·lectius implicats ja que creiem amb fermesa que tenim l'obligació i la responsabilitat de garantir un futur esperançador als joves que els hi permeti desenvolupar el seu projecte de vida.

Les polítiques socials per als joves han d'establir espais de trobada i debat perquè siguin ells que ens donin a conèixer les seves demandes, les seves necessitats, les seves dificultats tant pel que fa al món educatiu, laboral i cultural com a les seves aspiracions en els diferents àmbits. Es fa necessari per tant fer-los partícips i actius dins aquells processos que els afecten. Per tot això defensem al igual que en el cas de la família la voluntat d'impulsar el Pla Menorca Jove, per tal de planificar i aglutinar l'execució i l'avaluació de les iniciatives amb matèria de joventut. Tot això des d'una perspectiva d'enfortiment de la seva autonomia personal.

Especial importància tindrà dins aquest pla totes aquelles mesures encaminades a afavorir la seva emancipació i accés al mercat de treball i habitatge, fet en el que anteriors governs socialistes estatals ja van ser capdavanters amb la creació per exemple d'ajudes al seu primer habitatge.

c) Serveis i atenció social

L'Estat del Benestar s'ha vist seriosament qüestionat per les polítiques ferotges que, durant la passada legislatura 2011-15, van comportar l'aplicació de serioses retallades i el desmanetellament de molts serveis públics.

Com a socialistes sempre hem defensat de manera ferma el nostre Estat de Benestar, que amb tant d'esforç hem aconseguit. Ho hem fet posant l'èmfasi en el caràcter universal, de qualitat i gratuït dels serveis socials, educatius i sanitaris públics. Per això els socialistes menorquins hem de seguir desenvolupant totes aquelles polítiques necessàries per garantir que les persones puguin gaudir d'una vida digne.

Ens trobam amb un envelliment progressiu de la població, cosa que implica un notable increment de les persones dependents. El sector de població que més ràpidament creix actualment és el de persones majors. Els aspectes relacionats en la gent gran i la dependència i les seves implicacions constitueixen un problema social que, tot i que no es un fenomen nou, mereix una atenció especial per part de tota la nostra societat i en especial per les institucions i els seus serveis. Es un fenomen que degut a la seva naturalesa i dimensió, té implicacions importants en la definició de polítiques socials que es veuen afectades per la dimensió que està adquirint a l'actualitat.

Per una part, les taxes de pobresa s'han reduït en comparació a fa 20 anys degut al efecte redistributiu de les pensions, el sistema sanitari i les prestacions socials. Però per altra part els nivells d'ingressos de la gent gran segueixen sent molt limitats, sobretot si ho comparem amb el preu del habitatge. Es per açò que es fa necessari seguir avançant en les polítiques públiques d'habitatge i exigir que es reforci l'actual sistema de pensions.

Amb la creació i el desenvolupament de la Llei de Dependència, els governs socialistes van reconèixer per primera vegada una sèrie de drets a les persones dependents, fet que ha fet possible establir canals i recursos per a donar resposta de forma integral a totes les necessitats de la gent gran.

Els socialistes defensem la necessitat de tenir uns ingressos mínims i de poder tenir cobertes les necessitats bàsiques dels ciutadans i ciutadanes (subministrament, alimentació, transport i habitatge). Per açò seguirem millorant la xarxa de recursos socials i d'ajudes d'urgent necessitat, tot revisant i ampliant els barems actuals. Tot al mateix temps que reforcem la política d'habitatge en coordinació amb totes les administracions i entitats implicades, també amb la difusió dels programes i els recursos existents, per tal de garantir l'accés a un habitatge digne per a tots.

En la mateixa línia, el nostre projecte consisteix en incrementar les capacitats i oportunitats dels homes i les dones mitjançant la reorganització dels serveis d'atenció a les persones amb diversitat funcional. La innovació, l'enfortiment, i la revitalització de la cartera de serveis són una eina fonamental de l'esquerra per al canvi social. És des de la pedagogia que els debats emergents arribaran a la societat, promocionant l'educació inclusiva, la inserció laboral i la independència. Necessitem un espai de pensament obert i diàleg permanent amb el conjunt de les entitats, que interactuï proposant agendes i temàtiques de discussió. No es tracta de demandar qüestions individuals o necessitats puntuals, sinó d'establir l'emissió dels nous reptes globals en la seva dimensió més quotidiana. La crisi va evidenciar un conjunt de retallades en polítiques de salut i de benestar social, una esclatxa que majoritàriament han dificultat les tasques d'atenció i cura a les persones dependents. Dos anys després, s'han reconduït molts d'aquests serveis, l'actuació pública actual ha garantit i ampliat l'atenció i la inversió.

Des del PSOE Menorca, millorarem l'actuació amb les persones amb dependència. Treballarem l'atenció a la cronicitat, un programa que garanteixi l'atenció integral i integrada, basada en les necessitats de la persona amb diversitat funcional, però també la dels familiars pròxims al seu entorn. Necessitats de futur, que ja són aquí. Reconduirem l'actual dèficit residencial amb la construcció de nous equipaments públics. Promourem l'acord de Foment i Suport a l'Associacionisme com a eina de participació social ciutadana, així com el reconeixement i ajuda al voluntariat. A més, de la mà de les entitats, ens comprometem a desenvolupar la Llei d'Accessibilitat.

L'envelliment de la població genera noves situacions i noves demandes, que requeriran una nova plataforma de serveis integrals de proximitat. Crearem un canal d'informació i difusió de tots els suports i recursos existents a l'abast de les persones amb diversitat funcional i dependents.

Destaquem dues fites: el suport a la unitat de convivència, a través del servei d'ajuda a domicili, teleassistència, menjar a domicili, prestació econòmica per cures en l'entorn familiar, etcètera, i l'accés als recursos comunitaris, com ara els centres residencials, serveis d'estades diürnes, unitats de respir i tot tipus de recursos d'allotjament i convivència específics per gent gran.

Aquesta aposta ferma per prioritzar polítiques socials sectorials dirigides a la promoció i prevenció, permet que hi hagi un manteniment en el propi medi social, fomentant les xarxes primàries d'atenció: família i comunitat, afavorint, alhora, la creació de serveis dirigits a la tercera edat: ocupació de l'oci i el temps lliure (aules per a la 3ª edat, programes de vacances, centres socio-culturals...). Així s'aconsegueix, a més a més, fomentar la participació social de les persones que ho vulguin.

Per fer-ho possible, els socialistes menorquins apostem una vegada més per polítiques públiques que fomentin la creació de línies d'ajut que donin cobertura a les necessitats específiques i facilitin una millora de la qualitat de vida i la promoció del benestar de les persones perceptores (tant gent gran com discapacitat). Tot això per donar resposta a conceptes que no tenen encara cobertura dins les prestacions ja recollides per altres administracions de la xarxa pública social i sanitària o entitats i dirigits a propiciar el manteniment de la persona en el seu domicili.

A més a més, apostarem per l'eliminació de taxes vinculades a obres d'adequació, millora i/o reforma d'habitatges particulars per tal d'adaptar-los o fer-los més accessibles.

Pel que fa als recursos comunitaris, els socialistes defensem la necessitat de disposar de més places públiques residencials a Menorca, centres de dia i de serveis especialitzats, com ara l'atenció als malalts d'Alzheimer.

La qualitat de l'atenció també està molt vinculada a les seves infraestructures. Tot i la gran inversió que en aquest àmbit es va realitzar per part d'antics governs progressistes, com la creació del Centre Sociosanitari de Santa Rita, ara el futur passa per la construcció de noves residències. I per anar més enllà del fet de resoldre aquestes mancances, també defensem la importància de fer una planificació a curt, mig i llarg termini, amb una previsió de necessitats que doni respostes adequades i adaptades a la realitat.

Totes aquestes millores s'han d'aplicar també als col·lectius de persones amb discapacitat amb la millora de la xarxa pública de places i recursos específics per a ells. Però també amb una educació inclusiva, la inserció laboral plena i la independència, per tal d'aconseguir la seva total inclusió social.

Tot açò serà possible si fem feina, amb la màxima col·laboració i coordinació dels organismes sobre els serveis sanitaris, per tal de desenvolupar una acció integral i compacta entre els serveis socials i els serveis de salut.

Va ser el govern socialista de 1986 presidit per Felipe González el que va impulsar la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat i el que va crear un sistema sanitari públic, gratuït i de qualitat finançat amb impostos. Els socialistes de Menorca seguirem fent passes per disminuir els efectes de la insularitat, ja sigui amb la construcció i posada en marxa d'un annex residencial per a malalts i les seves famílies a Son Espases com amb ajudes tècniques i econòmiques per a les persones desplaçades per qüestions de malaltia.

A la vegada seguirem fent feina per millorar els serveis sanitaris que es donin a la nostra illa. I que aquests siguin cada cop més extensos i comptin amb els especialistes i personal necessaris.

No podem oblidar que els centres de salut han de seguir fent camí cap a, més enllà de l'assistència, desenvolupar accions en l'àmbit de la prevenció de malalties. Açò implica polítiques actives relacionades amb el tabaquisme, l'alcoholisme i la drogodependència, l'alimentació saludable, la prevenció de l'obesitat, la promoció de l'exercici físic com a hàbit saludable i la salut sexual i reproductiva.

d) Educació i Cultura

La cultura és allò que ens defineix com a persones i com a societat. La cultura ens diu qui som com a col·lectivitat, i com a tal, va molt més enllà de la simple valoració com a espectacle, com a oci o divertiment per omplir el temps residual al treball personal o pel descans. La cultura és pensament, coneixement, art; la cultura són els hàbits de vida, la manera de relacionar-nos, de governar-nos; és allò que menjam i com vestim, com ocupam els espais públics i els privats, com i amb qui ens ajuntam per fer feina i per aconseguir els recursos per sobreviure...

En aquest sentit, la cultura és un element transversal que abasta tots els aspectes de la nostra vida, un element clau en la vertebració i cohesió de la societat i, per tant, ha de ser un element primordial en la definició d'allò que volem ser com a socialistes i un factor decisiu per promoure el canvi social cap a una societat més igualitària, lliure i solidària.

La cultura és un element d'empoderament personal i col·lectiu en la mesura que ens proporciona el coneixement de la nostra realitat i ens ajuda a analitzar-la des d'una perspectiva crítica. Si la cultura compleix aquesta funció, crearà una ciutadania activa que pren part en els esdeveniments socials, que no és aliena al que passa cada dia i que no es deixa endur pels mitjans de comunicació. La cultura és un element clau en presa conscient de decisions personals i col·lectives. I sempre tenint present que la cultura incrementa la qualitat de vida dels ciutadans i fomenta el seu benestar social.

Com a socialistes hem de ser sensibles a les desigualtats a l'accés a la cultura que hi ha a la nostra societat; no tothom té les mateixes oportunitats, no tots els col·lectius estan en les mateixes condicions d'accés. És en aquest sentit que, en la mesura que vam ser capaços d'aconseguir l'accés universal a la sanitat i l'educació, hem de promoure l'accés universal a la cultura en igualtat de condicions. El primer deure com a socialistes és treballar perquè la cultura arribi als sectors més desfavorits de la societat, a aquells que en són més necessitats i que tenen més dificultats per a accedir-hi. Un instrument molt vàlid en aquest sentit són les escoles municipals, llocs on hi pot accedir tothom i que dona cobertura no només a l'ensenyament sinó que, a més, compleixen una funció social.

En la mateixa línia de fomentar l'accés universal a la cultura, hem d'obrir línies de treball per a eixamplar el nombre i l'espectre dels beneficiaris de la cultura, incrementar el "consum" cultural de entre la ciutadania, promoure la creació de nous públics i diversificar i crear noves centralitats culturals.

Vivim en una societat canviant on el món de les noves tecnologies ens aporten infinitats de continguts provinents de les més diverses cultures, no ja definides territorialment sinó en diversitat de camps, interessos i intencions; comunitats diverses i múltiples en l'espai i el

temps. Per açò, els socialistes menorquins alhora que defensam una herència cultural que beu del passat, hem d'estar oberts a la diversitat i la universalitat de cultures, les que vénen de la tradició de segles enrere, de les cultures d'altres països i zones geogràfiques però també alhora d'aquelles noves cultures que en aquests nous temps estan emergint. Oberts a la diversitat i universalitat però tampoc sense oblidar d'on venim.

No hem d'oblidar el vessant econòmic i de foment de la cultura que, en el marc de l'exercici d'una professió, constitueix un element que crea riquesa i llocs de treball. En aquest sentit, des d'un àmbit menorquí o d'abast autonòmic hem de proposar la creació d'un Institut de la promoció i l'emprenedoria cultural. D'altra banda, i des de la perspectiva de la cohesió, la coordinació i la participació del món cultural, s'hauria de promoure la creació d'un Consell Assessor de les Arts i la Cultura de Menorca.

La cultura és, també, un element fonamental de l'Estat del Benestar, que ens ha de permetre avançar cap a una societat d'igualtat entre dones i homes. Els principis constitucionals i democràtics del nostre Estat obliguen a què la política cultural contribueixi a eradicar el masclisme de la nostra societat.

La nostra cultura i patrimoni és essencial per al desenvolupament dels ciutadans i ciutadanes, i des de sempre ha esdevingut un important valor i interès social per Menorca. Així, des del PSOE creim que fer realitat la declaració de Patrimoni Mundial dels béns arqueològics de la cultura talaiòtica de Menorca ha de ser un dels punts importants a seguir treballant per assolir aquest repte tan important per a tots i totes. A més, seguirem en la línia de dinamitzar la xarxa pública de biblioteques i del Museu de Menorca; donarem suport i impulsarem les tasques dels centres culturals de Menorca, i fomentarem les arts culturals, com per exemple les musicals, plàstiques i escèniques així com als artistes i creadors de la nostra Illa, entre d'altres.

Pel que fa a l'educació, tenim clar que el sistema educatiu és la base inqüestionable del creixement personal, motiu de prou pes pel que hem de seguir esforçant-nos per facilitar el seu accés a tota la ciutadania, i a tots els nivells, des de l'educació infantil fins a la universitària, deixant de banda qualsevol desigualtat social i econòmica. En aquesta línia, els socialistes defensem i creiem que s'ha de reivindicar una educació gratuïta, de qualitat, universal, inclusiva, laica, democràtica i en català, com a factor d'integració social, mitjançant un pacte insular i autonòmic. Lligat a aquest concepte, tenim en compte que l'educació esdevé també un element estratègic autònom capaç de reactivar la nostra economia que permet una millora qualitativa i quantitativa de l'ocupació.

Així, s'ha de continuar amb la consecució d'un pacte educatiu que doni lloc a una nova llei educativa consensuada i que ens permeti afrontar amb garanties la necessària modernització del nostre sistema educatiu i els reptes que ens planteja la societat de la informació i del coneixement del segle XXI. No obstant, s'ha de tractar des d'una perspectiva integral i unitària del procés educatiu en totes les etapes educatives. En aquest sentit, hem de continuar treballant per enfortir l'escolarització primerenca per eradicar, des del primer moment, les desigualtats que es poden produir a la primera infància, que comprèn dels 0 a 3 anys.

Treballarem de manera decidida per abordar el fracàs escolar, l'assetjament i conflictivitat en l'àmbit educatiu amb accions transversals conjuntament amb tots els actors implicats.

A més a més, els socialistes també posem especial atenció en la importància de la qualitat de l'educació, lligada a un bon i adequat manteniment de les infraestructures educatives que donin resposta a les necessitats de tot el col·lectiu que hi treballa.

Els infants i joves viuen en una realitat vinculada a la tecnologia que no es correspon amb els mitjans i sistema tradicional educatiu que tenen a les escoles i als centres educatius, especialment als públics. Així treballarem per invertir i implementar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit escolar, tant amb mitjans com amb formació als professionals docents i alumnes.

En definitiva, continuarem impulsant de manera ferma, amb recursos i com a una prioritat política de primer ordre, l'educació dels menorquins i menorquines, amb el convenciment de que es tracta d'un llarg recorregut que comença a la primera infància i que no finalitza mai. És per aquest motiu que des de les institucions menorquines apostem pels centres educatius públics, donant suport a la seva tasca envers la integració de la diversitat i per la cohesió social, així mateix treballarem per complementar l'educació reglada, responsabilitat de l'administració autonòmica, i l'educació contínua, amb el convenciment que la necessitat de saber i de formar-se ha d'acompanyar als ciutadans i ciutadanes al llarg de tota la seva vida.

3. Desenvolupament Sostenible

a) Model territorial i medi ambiental

Els i les socialistes menorquins tenim com a prioritat promoure i avançar cap a polítiques dirigides a les persones i al seu benestar sense oblidar mai les característiques i l'excepcionalitat del territori on vivim, les seves limitacions i la seva fragilitat ambiental.

El model territorial de Menorca és un clar exemple de les polítiques promogudes pels governs socialistes. Des de l'impuls de les polítiques de protecció territorial i el compromís públic amb el progrés, els socialistes vam liderar la redacció del Pla Territorial Insular.

El PSOE Menorca defensa un model d'illa basat en l'equilibri entre els visitants, els residents i el respecte al territori i el paisatge. Un model que preserva la nostra identitat com a Reserva de la Biosfera i que aprofita les oportunitats que brinda als seus residents i visitants. Un model que fa de Menorca un lloc especial, que contribueix a un desenvolupament harmònic de la població.

A més, com a partit radicalment democràtic, els socialistes sempre hem cregut, i així ho hem demostrat, que el model territorial de l'illa ha de sorgir del consens de la societat menorquina. Per això, ja en el debat social previ a la redacció del PTI aprovat en 2003, vam impulsar una gran tasca de participació de tots els sectors socials i econòmics de l'illa. D'aquest consens social sorgí l'actual Pla Territorial Insular.

No obstant, durant aquests 14 anys de vigència del PTI la societat ha anat canviant i evolucionant. Han anat sorgint noves activitats que afecten el model territorial de l'illa i que,

com a socialistes, hem de saber considerar, tot cercant acords renovats amb la societat menorquina a l'hora d'arbitrar les solucions.

El nostre model territorial ha de seguir essent un model transversal, que porti solucions des de les institucions públiques mitjançant la planificació i l'equitat. Els menorquins i les menorquines han de poder participar dels beneficis que ens aporta el territori entès com un espai de benestar i de convivència.

Els socialistes hem de saber respondre a l'augment de la pressió humana sobre l'illa sense caure en discursos interessats al voltant d'una possible pèrdua de l'equilibri propi del model menorquí i les seves conseqüències. Sinó que apostam per un turisme que entengui la necessitat de protegir el territori en benefici de tothom i que, alhora, col·labori i es senti partícip d'aquesta preservació. Hem de saber donar resposta a les noves demandes d'una societat canviant com la nostra.

Fenòmens com la substitució en el centre dels pobles i les ciutats de residents i comerç tradicional per un turisme fortament estacional i el comerç destinat només al turisme de temporada, així com l'augment dels preus de l'habitatge o la consolidació del lloguer turístic com una nova forma d'allotjament dels visitants de l'illa són qüestions que els socialistes hem d'abordar des d'una perspectiva de model global del territori, sense deixar de banda la bona convivència entre visitants i residents ni la conservació i promoció d'un ecosistema urbà sostenible.

El PSOE Menorca proposa un model integral que inclogui tots els àmbits del nostre territori com són els pobles i les ciutats, les zones turístiques i residencials de costa, el camp i el litoral, entesos tots ells com a part fonamental de la fesomia del nostre paisatge i de la nostra idiosincràsia. Els socialistes hem de trobar l'equilibri entre el territori i la nostra relació amb ell, tot valorant l'impacte en el consum i la producció de recursos que generen les activitats econòmiques tradicionals i el turisme.

El Pla Territorial ha estat l'eina que ha fet possible el creixement sostenible de Menorca i ha promogut l'increment del benestar i la prosperitat de les ciutadanes i ciutadans. Seguirem liderant, des de les institucions, la preservació del nostre model territorial sense ignorar l'aparició de noves demandes fruit de l'evolució social i tecnològica. Esteim impulsant la revisió del Pla Territorial des del convenciment de la importància que té cuidar i mantenir el nostre territori i el fer-lo compatible amb el desenvolupament social i econòmic. És l'hora de fer les modificacions que siguin necessàries per tal adaptar-lo a l'evolució social i econòmica i també de valorar en la seva mesura l'encert dels seus principis bàsics, que han fet possible que Menorca trobi l'equilibri en el seu creixement, sigui avui en dia un referent entre les reserves de biosfera insulars mundials i un exemple de preservació territorial i ambiental.

b) Infraestructures i recursos

El model territorial que els socialistes defensam va més enllà de la mera gestió dels recursos i les infraestructures. Apostam per un model sostenible que determini la manera més eficient d'emprar els recursos que ens ofereix el territori.

Per això hem de liderar la definició d'un model propi de Menorca en gestió de recursos com ara l'aigua i l'energia, així com dels residus que generem. Tot això, tenint en compte que l'activitat econòmica està molt concentrada en els mesos d'estiu cosa que genera un

increment temporal significatiu del consum dels recursos i obliga a dimensionar els sistemes per a la seva gestió també en funció d'aquesta temporalitat.

Hem de millorar la gestió i el tractament dels residus, des del reconeixement que no hem sabut avançar de manera suficient en la cadena de tractament dels mateixos, cosa que obliga a millorar els esforços de conscienciació sobre la importància de la bona tria en origen.

Estem compromesos amb els objectius de les cimeres internacionals en matèria ambiental i entenem la importància que té per a la nostra illa la condició de Reserva de Biosfera. Ens hem d'esforçar per millorar aquesta situació. Hem de treballar per aconseguir una gestió eficient dels residus que es generen a l'illa i, en particular, en la gestió dels residus sòlids urbans no perillosos.

A més, pel que respecte als recursos hídrics, i emparats en els principis rectors de la declaració Reserva de Biosfera i de la Directiva Marc de l'Aigua, no podem seguir permetent l'actual situació de l'aigua de la nostra illa. Hem de defensar el dret de tot ciutadà a accedir a l'aigua potable de qualitat i a un preu just. Hem de treballar per a conscienciar la societat per a que assumeixi el seu deure d'exercir un consum racional i sostenible, tant per qüestions de necessitat com d'oci i en l'exercici de qualsevol activitat econòmica. Hem de ser els referents de la consciència social per a la bona gestió de l'aigua.

És imprescindible la posada en marxa de la dessaladora de Ciutadella. Es tracta d'afavorir la regeneració de l'aqüífer sense que açò impliqui l'aplicació de tarifes no equitatives per als consumidors. Impulsarem la necessitat d'unificar els sistemes tarifaris de l'illa, dotant-los de criteris de progressivitat i de penalització dels consums excessius. Defensarem les polítiques de regeneració, la gestió insular del sistema d'abastiment d'aigua a través d'un sistema consorciat i les associacions d'usuaris.

També torna necessari concloure el debat sobre la mancomunació de serveis d'àmbit local, en concret, allà a on es concentra gran part de la població de Menorca: Alaior, Sant Lluís, Es Castell i Maó. Impulsarem l'anàlisi de viabilitat en la mancomunació d'alguns serveis en estreta col·laboració amb els governs locals i entitats afectades.

Per un desenvolupament sostenible real, la gestió de l'energia és cabdal. Els socialistes apostem fermament per un canvi de model energètic i la lluita contra el canvi climàtic. Ara per ara, a Menorca, el major consum d'energia elèctrica procedeix de fonts energètiques no renovables. Bàsicament, ens nodrim d'una part de l'energia transportada des de Mallorca i de la central tèrmica de Maó. Ambdues funcionen amb combustibles fòssils. La petita part d'energia renovable generada i connectada a la xarxa de distribució, es produeix al parc eòlic de Milà i als parcs fotovoltaics de Binisafúller i Son Salomó.

Hem d'estimular el debat sobre les energies renovables i el territori, per tal de tenir una posició clara sobre la relació entre energies renovables, consum de territori i impacte visual i, en definitiva, per poder donar una resposta a la necessitat real de canvi de model energètic.

Els socialistes volem arribar a assolir que el 100% de l'energia que es consumeixi a l'illa sigui neta, tot potenciant el cooperativisme energètic, l'estalvi i l'eficiència energètica i l'autogeneració. Tot això, tenint en compte els objectius dels Acords de París que marquen com a fita arribar al 100% al 2050 i la UE que marquen el 20% al 2020. En aquests

moments contribuïm de manera notable a l'emissió de gasos efecte hivernacle en el procés de generació d'electricitat. Per tant, hem de fomentar la producció pròpia d'energia per abordar la problemàtica dependència dels combustibles fòssils i l'afectació dels nostres ecosistemes per la no utilització d'energies netes i renovables.

El model energètic que defensam es basa en les infraestructures generadores d'energia neta i renovable a partir dels recursos propis de l'illa, tot fent-lo compatible amb el model territorial que defensam i la reducció progressiva, en la mesura de les possibilitats, de la nostra dependència energètica. El caràcter solidari dels menorquins també ha de deixar empremta en qüestions ambientals i encaminar les accions individuals i col·lectives a la reducció de les emissions dels gasos efecte hivernacle. La situació actual exigeix un fort compromís social amb el nostre entorn natural que beneficiï les generacions futures.

En el camí cap a les energies renovables haurem de transitar per una etapa de transició on el gas natural ha de jugar un paper de disminució de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle que ara provoca la central tèrmica de Maó.

Pel que fa a les infraestructures, de cara a assolir un veritable desenvolupament sostenible, també hem d'incidir en una millora del nostre model de mobilitat, tant la interior com l'exterior (connectivitat). Proposam encetar un projecte nou que es fonamenti en una major inversió en transport públic que en carreteres. La major part de la inversió haurà de redirigir-se en estratègies per afavorir la mobilitat sostenible, entesa com a foment del transport públic i col·lectiu, i els nodes de mobilitat no motoritzada, acompanyades d'unes polítiques urbanístiques que evitin la generació excessiva de mobilitat obligada.

També serà necessari introduir nous paràmetres a l'hora d'establir les regles en la mobilitat de Menorca tot invertint les prioritats. A les ciutats, el vianant ha de ser el vertader beneficiat d'aquest canvi, seguit de la bicicleta i el transport públic i la mobilitat de no combustió, establint estratègies que siguin necessàries per cobrir la demanda d'acord amb els condicionants geogràfics i demogràfics.

Un model de mobilitat sostenible que es basi en la promoció i incentivació de l'ús del transport públic col·lectiu en detriment del vehicle privat a motor. En aquest sentit, hem de promoure la millora de l'actual xarxa viària des del manteniment del model actual, tenint en compte les especificitats de la nostra illa i tot garantint sempre la qualitat òptima de la xarxa, el seu manteniment i la seguretat vial.

En aquest canvi de paradigma, el vehicle privat haurà de ser reconduït amb una sèrie de mesures que moderin el seu ús d'arreu, tant a les ciutats com al camp: reduccions de velocitat, restriccions d'accés a determinats indrets i zones.

El rol dels vehicles de lloguer en aquest esquema haurà de canviar i, per això, a més d'abordar fórmules que evitin l'arribada il·limitada d'aquests vehicles només per a fer temporada turística, caldrà incrementar la dotació de transport públic i col·lectiu a les zones de màxima atracció turística per tal que sigui aquesta la verdadera alternativa a l'altre model que, encara avui en dia, s'intenta imposar a Menorca tot i la protecció d'un PTI que diferencia clarament el model menorquí.

Les mesures encaminades a potenciar l'ús del vehicle elèctric que es venen donant durant

la darrera legislatura s'hauran de desenvolupar tant com les condicions legals, tècniques i pressupostàries.

Si es parla de la mobilitat a Menorca, no podem obviar el transport marítim ni la connectivitat aèria. Per aconseguir una vertadera igualtat d'oportunitats, la primera passa és lluitar per facilitar que qualsevol persona, sigui quina sigui la seva situació econòmica, pugui traslladar-se pel territori amb equitat. És per això que lluitam per a que la connexió suficient i a un preu just i equitatiu amb la resta d'illes i amb la península sigui una realitat. El sistema de connexions aèries i marítimes ha d'estar d'acord amb el dret irrenunciable a la mobilitat, el trànsit de mercaderies i l'activitat econòmica i industrial de l'illa.

Els i les socialistes menorquins som conscients que la sostenibilitat va lligada inel·ludiblement a la modernitat. Es tracta de preservar i posar en valor el territori on vivim adaptant-lo de manera harmònica. Ens hem de dotar de les eines tecnològiques necessàries. Hem de fomentar la implantació i l'ús de les telecomunicacions en tota la illa i hem d'apostar per eines com l'Smart Island, una eina tecnològica que ens ha de servir com a suport en la gestió del nostre territori.

4. Nou model de creixement més just i sòlid

a) El Creixement sostenible

El creixement sostenible és el que permet cobrir les necessitats del present, sense comprometre la possibilitat que les generacions futures puguin també cobrir les seves pròpies necessitats.

Hem de cercar la manera de mantenir o millorar el nivell de vida sense posar en perill la continuïtat del medi ambient mitjançant un equilibri entre els interessos humans i la conservació de la nostra Illa.

Un ús intel·ligent dels recursos naturals pot ser un mètode de protecció natural i el desenvolupament econòmic i social.

Com es pot adaptar el creixement sostenible a Menorca?

Apostem per una nova via de creixement econòmic, un creixement que des de la perspectiva social, geogràfica i mediambiental permeti la recuperació del benestar pel conjunt dels ciutadans i ciutadanes.

En aquests moments encara, moltes persones i famílies, pateixen greus dificultats que ens obliga a cercar mesures de xoc de caràcter social i econòmic que pal·liïn els estralls que ha provocat la crisi i la mala gestió dels governs del Partit Popular qui ha fet pagar la crisi als ciutadans i ciutadanes, sobretot de classe mitjana i amb rendes més baixes, deixant-los amb bona mesura sense protecció i minvant els seus drets.

S'ha de recuperar la via de creixement justa i equitativa. Els models especulatiu que han sofert diversos territoris no poden ser un mirall on Menorca basi el seu model de creixement, els nous escenaris que ens brinda la conjuntura actual permet diversificar el model

econòmic actual, basat principalment amb el turisme, un turisme que a poc a poc hem sabut adaptar a la nostra realitat insular, passant del turisme de sol i platja dels anys 80 i 90, a una oferta ample i diversificada que ha sabut atreure aquells mercats emergents en activitats fins ara mal nomenades complementàries.

La transversalitat del turisme

El producte turístic que ofereix Menorca, és la principal atracció perquè la nostra illa sigui un lloc referent en turisme sostenible. Hem de ser capaços d'adaptar el mercat turístic a Menorca i no Menorca al Mercat turístic, d'altra manera és des-dibuixarà la Menorca que coneixem, aquesta Menorca que tant ens ha costat mantenir preservada de la construcció massiva i diferenciada d'altres destinacions.

Seguim dibuixant un camí de progrés i benestar, amb la clara convicció que mitjançant el consens i el diàleg podem aconseguir grans oportunitats per Menorca i seguint el treball que aquest partit va realitzar en el seu moment amb l'elaboració del Pla Territorial Insular i el Pla d'Ordenació Turística, tornem a posar sobre la taula la necessitat d'avivar aquest debat, per revisar i afrontar els reptes de futur que té Menorca i a la vegada serveixi per millorar la vida dels menorquins i menorquines, d'una manera més justa i equitativa.

Apostar per impulsar la promoció de Menorca com a destí turístic especialment en els mitjans i canals que les tecnologies de la comunicació i la informació posa a l'abast principalment en format audiovisual amb un clar compromís quant a qualitat de continguts, periodicitat i especialització en relació als principals atractius i valors afegits de Menorca.

Mantenim el compromís d'avançar pel camí de la qualitat i la diferenciació.

La formació i la innovació han de ser els pilars bàsics del sistema econòmic menorquí per aconseguir una major qualitat i diferenciació, d'aquests dos pilars s'han de mantenir tots els sectors productius de Menorca, hem de seguir treballant perquè els sectors tradicionals de Menorca com ara el camp, la pesca, el comerç i la indústria, connectin d'una forma clara amb aquests conceptes i que el desenvolupament tecnològic i de coneixement aportin les eines necessàries per consolidar un creixement progressiu i sostenible de la nostra economia.

El camí de la qualitat implica la conservació de les condicions que la fan possible. Aquí hi ha un important espai de creixement econòmic i laboral als sectors tradicionals i emergents.

Els sectors econòmics emergents - com ara la indústria cultural, esportiva i saludable-, ofereixen una potencialitat de desenvolupament de serveis i ocupació que cal dinamitzar i reforçar. Els serveis de benestar i salut com experiència, la gastronomia, l'art, la tecnologia, el patrimoni arqueològic, històric i natural; les activitats esportives com el senderisme, les activitats nàutiques, l'ornitologia, la botànica i un llarg etcètera poden ser en l'actualitat i en el futur el nínxol de noves ocupacions i la transformació econòmica que necessita Menorca.

Si volem ser competents i competitius, hem de substituir les lògiques de competència interna, a Menorca, per la col·laboració interessada i convinguda, s'ha d'enfortir el

cooperativisme i l'economia social per tal que el repartiment econòmic sigui més equitatiu i just.

b) Per una Ocupació de qualitat

El PSOE ha estat sempre i segueix sent el partit de l'esquerra amb la capacitat i coneixement necessaris per desplegar les millors polítiques públiques per consolidar i modernitzar el nostre Estat de Benestar, del qual el dret al treball digne n'és un dels pilars fonamentals.

En matèria d'Ocupació a la nostra illa, per una banda, les xifres macro del mercat de treball segueixen una tendència positiva i milloren quant a dades en comparació amb els darrers anys, i més concretament si s'equiparen a dades de fa una dècada abans de començar la crisi. Per altra, les dades macroeconòmiques reflexen també una millora de l'economia amb tres anys de creixement continu i perspectives positives, concretament a Menorca amb un creixement més harmònic i sòlid en comparació amb la resta d'illes i fins i tot amb una mitjana de creixement interanual superior a la nacional i més del doble de l'europea.

Tot i així, des del PSOE som conscients que la millora de les dades i indicadors no s'està reflectint en la realitat tant com considerem que hauria de ser quant a la millora de les condicions i oportunitats d'ocupació per a les persones treballadores de la nostra illa. La quantitat de persones en situació d'atur encara és massa elevat, i els nivells de precarietat laboral es troben per darrera dels d'altres territoris d'Europa, amb l'estacionalitat com a principal condicionant de l'economia menorquina.

Des del PSOE considerem que encara hi ha molt per fer quant a la lluita pels drets laborals dels ciutadans i ciutadanes de la nostra illa, la qual cosa fa que per als socialistes continuï sent una de les principals prioritats i àmbits de treball les polítiques d'ocupació i formació així com destinar més recursos econòmics i tècnics a la nostra illa, tant per part del Govern de les Illes Balears com del govern de l'Estat, per treballar i garantir la ocupació de qualitat, ajudant a la lluita ferma contra la precarietat laboral i la defensa dels drets en matèria d'inspecció de treball, prevenció de riscos i salut laboral també fora de la temporada d'estiu.

Partint de la premissa que, de cap de les maneres, les dades quantitatives no poden marcar exclusivament les polítiques a dur a terme des dels governs per reduir l'atur i millorar la realitat en matèria d'ocupació, els socialistes de Menorca apostam per mesures proactives d'ocupació amb una gran vessant social per fer front a la xacra de l'atur i la precarietat en el món laboral. Tot mitjançant polítiques i programes d'acció que donin oportunitats, redueixin les desigualtats, i prioritzin els col·lectius que més necessiten el suport i estaló de l'administració pública amb la participació dels agents econòmics i socials.

En els darrers dos anys de govern d'esquerres, on les polítiques d'Ocupació han estat liderades a Menorca en gran mesura per equips de gestió socialista amb un lideratge autonòmic també socialista i amb competències en la matèria, s'han duit a terme grans mesures polítiques per combatre la precarietat laboral, prioritzar l'ocupació de qualitat i donar oportunitats, principalment als col·lectius que més ho necessiten com són els joves,

els majors de 45 anys en situació d'atur de llarga durada i amb càrregues familiars i els col·lectius vulnerables (persones amb diversitat funcional en risc d'exclusió social).

Continuarem impulsant programes i mesures d'orientació, ocupació i formació que ajudin a millorar les oportunitats i possibilitats d'accés al mercat laboral de les persones en situació d'atur, l'impuls a la formació i requalificació en adequació a les necessitats del mercat de treball i mesures encaminades a fomentar l'autoocupació, l'esperit empresarial i l'economia social.

Unes polítiques actives d'ocupació que prioritzin la igualtat d'oportunitats en condicions a l'accés al mercat de treball amb independència de les trajectòries laborals, les capacitats i, sense cap dubte, amb la no discriminació per raó de sexe impulsant encara més els serveis d'itineraris d'acompanyament integrals per a la integració social i laboral.

Treballar amb contundència per reduir l'escletxa laboral entre homes i dones, fomentant les polítiques d'igualtat de tracte i d'oportunitats en el món laboral lluitant fermament contra la discriminació i l'assetjament per raó de sexe i promovent clarament l'equilibri i conciliació entre la vida personal, familiar i laboral.

Apostem per una ocupació en corresponsabilitat, amb diàleg i treball conjunt amb tots els sectors d'una manera transversal, que es consideri i s'articuli com un conjunt de polítiques de foment i impuls econòmic i de suport al teixit empresarial, amb adequació al territori sense perdre de vista la realitat i necessitats laborals presents i futures.

Treballar per vetllar pels drets de les persones treballadores cuidadores en la llar i la diferenciació envers el perfil i tasques de les persones treballadores de la llar.

Fomentar l'economia del coneixement i la formació amb mesures i línies polítiques clares que permetin augmentar la formació del capital humà de la nostra illa com a factor directament relacionat amb la millora de les oportunitats d'accés al mercat de treball, la qualitat de l'ocupació així com de l'economia insular.

La formació com a eix estratègic, com a política transversal de manera especial als col·lectius joves i de més edat i prioritzant les persones sense educació bàsica, amb adaptació i adequació a les necessitats del mercat de treball per afrontar els nous i canviants reptes, les necessitats emergents de la societat del segle XXI i del món globalitzat, fent una aposta decidida per la formació professional, en col·laboració amb altres administracions i agents socials i econòmics, prioritzant la millora de les competències de les persones aturades en situació de vulnerabilitat.

Apostarem per línies de treball en matèria d'ocupació i formació en l'àmbit de les energies renovables i sectors vinculats amb la sostenibilitat mediambiental i els recursos naturals com a estratègics i generadors d'ocupació.

Tot reforçant els Serveis Públics d'Ocupació a Menorca. Defensant els drets laborals, educatius i formatius des de l'eficiència, l'eficàcia, l'equitat i la sostenibilitat i treballant per aconseguir la igualtat real entre homes i dones en matèria laboral. Continuant impulsant amb força i decisió els programes públics de contractació i formació liderats pel SOIB en

col·laboració amb les administracions locals més pròximes als ciutadans i ciutadanes sota el lideratge insular.

L'administració haurà d'assumir la responsabilitat, davant el volum de negoci que representa la contractació pública a empreses privades, d'incloure i acomplir a clàusules de responsabilitat social mediambientals en tots els plecs de condicions dels concursos públics perquè repercuteixin en millora del teixit social.

c) Finançament

En relació amb la capacitat econòmica del Govern de Menorca resulta imprescindible que es faci efectiu el nou sistema de finançament dels Consells Insulars. Un nou sistema de finançament que es fonamenti en el concepte de l'equitat a l'hora de garantir la suficiència i accés als serveis públics en igualtat de condicions. Mentre no es posi en marxa cal que l'administració compensi adequadament a les institucions insular i mantingui les bestretes a compte del nou sistema que es van aplicar en anys anteriors.

També és necessari que, a partir del nou model de finançament i els majors recursos econòmics aconseguits des de l'Estatut d'Autonomia, es negociï una altra distribució del finançament i majors recursos per Menorca. Així mateix cal exigir compensacions per la doble insularitat.

És necessari impulsar la reforma del finançament local en el marc dels principis constitucionalment reconeguts de suficiència financera i d'autonomia de gestió dels interessos de les entitats locals. Aquesta reforma haurà d'inspirar-se en els principis generals de la lleialtat institucional, transparència, col·laboració i cooperació interadministrativa i d'adequació normativa a la realitat social, jurídica, econòmica i institucional. Per al compliment efectiu del principi de suficiència financera de les Entitats locals reconegut a l'article 142 de la Constitució manca per desenvolupar el model de participació de les Entitats Locals en els tributs de les Comunitats Autònomes i mecanismes de coordinació entre el finançament incondicionat autonòmic i local. L'article 142 de la Constitució considera les participacions en ingressos de les Comunitats Autònomes (PICAs) com un recurs fonamental de les Hisendes Locals, en el sentit que juntament amb els tributs propis i la PIE constitueixen la garantia de la seva suficiència financera, pressupost de la seva autonomia. Si bé es cert que el legislador estatal no pot limitar-se al reconeixement de les PICAs com un dels possibles recursos financers de les Entitats Locals, sinó que ha d'incorporar mecanismes que afavoreixin el seu desenvolupament efectiu, com a garantia de la suficiència i, en darrer terme, de l'autonomia local, no és menys cert que la manca de desenvolupament de les PICAs també és imputable a les Comunitats Autònomes, com demostra el fet que si s'han desenvolupat a algunes autonomies com Andalusia. El PSIB assumeix així el compromís d'impulsar la regulació de la participació dels ajuntament en els ingressos de la CAIB, per incrementar el finançament incondicionat de les entitats locals.

5. PSOE Menorca, el nostre model de partit

a) Introducció: la nostra història i els nostres valors

Aquesta Ponència marc, així com també les Ponències marc de nivells superiors, són unànimes en la reclamació d'una revisió del model organitzatiu del partit, de la participació de tots els militants i simpatitzants i d'una major implicació amb la societat.

El seguit de propostes que es realitzen marquen línies d'actuació futures que haurem de desenvolupar i estableixen el disseny i la creació de diferents plans i reglaments, la implantació dels quals serà fonamental per garantir el lideratge del Partit i dels nostres representants durant els propers anys.

Els principis que han d'inspirar l'organització del Partit són la democràcia, la transparència i la igualtat d'oportunitats per a l'acció política.

Els lideratges polítics a nivell local i insular, amb la seva corresponent funció gestora, també han d'anar lligats a la participació en l'activitat política en el si del Partit. S'han de seguir potenciant les dinàmiques internes que assegurin el manteniment i la renovació d'idees, continguts i persones fonamentals per garantir en totes les circumstàncies la durabilitat i fortalesa del projecte socialista.

Els resultats electorals de les últimes eleccions nacionals, autonòmiques, insulars i locals dels anys 2015 i 2016, han provocat a tots els nivells del partit un debat estructurat en dues àrees, el discurs polític i l'organització del partit.

Aquest document té com a objectiu, juntament amb el nostre discurs polític incidir en la millora dels mecanismes de participació i transparència, tant a nivell intern com de relació amb la societat.

El Partit, amb l'implicació de tothom, podrà consolidar el projecte socialista menorquí dels propers anys. La necessària adaptació a un temps nou ha de garantir l'articulació de la cooperació entre les diferents generacions, la posada en valor de coneixements i experiències per a la construcció de l'eina de servei a la ciutadania que tots desitgem.

Per als socialistes sempre és clau afrontar, des del debat intern, el nostre projecte polític en els diferents àmbits de la realitat de l'illa. Per tant, ens reafirmem en el valor del debat polític com a eina fonamental per a la formació i la resposta permanent a un projecte polític viu i transformador.

Aquests espais de debat ens han de servir per trobar un posicionament unitari sobre les polítiques de pactes de Govern, sobre la gestió del nostre territori i les seves possibilitats de futur, sobre els canvis en les polítiques econòmiques, sobre l'optimització de les administracions mitjançant la mancomunitat de serveis, etc. Trobar el consens en temes més polèmics, i poder posicionar-nos clarament, ens donarà credibilitat i ens reforçarà davant la ciutadania.

b. Organització interna

En aquest moment, el Partit necessita els esforços de tots per consolidar el projecte socialista menorquí dels propers anys. La necessària adaptació a un temps nou ha de

garantir l'articulació de la cooperació entre les diferents generacions, l'aprofitament de coneixements i experiències per a la construcció de l'eina de servei a la ciutadania que tots desitgem.

Els nous temps requeriran a més de noves propostes, un aprofundiment en els mecanismes d'organització i de dinamització ja existents. El desenvolupament de les eines que ja són al nostre abast serà també senyal del rigor i de la legitimitat que tot procés de canvi ha de menester per donar fruits duradors. S'instarà als representants per a que defensin a les conferències polítiques en el Comitè Federal que les quotes dels militants de cada agrupació es reverteixen íntegrament a les agrupacions locals pel seu manteniment i dinamització.

De la mateixa manera, en base a l'article 73.3 de la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local (LRBRL), on s'especifica que el Ple de la Corporació podrà assignar als grups polítics una dotació econòmica que haurà de comptar amb un component fix (igual per tots els grups i un altre variable), en funció del número de membres de cada un d'ells, dins dels límits que, en el seu cas, estableixin amb caràcter general les lleis dels Pressupostos Generals de l'Estat; els socialistes seguirem reivindicant -com hem fet sempre- un finançament públic just (igualtat d'oportunitats) per part de les institucions (Consell i Ajuntaments), ja que els partits polítics són associacions privades que compleixen amb una funció pública molt significativa en el nostre sistema democràtic al ser l'instrument de representació política i de formació de la voluntat popular. Hem de recordar que com a partit no tenim "altres" finançaments.

All mateix temps, consideram necessari consolidar els mecanismes d'auditoria i fiscalització de l'Estat perquè puguin exercir amb independència i eficàcia la seva funció reguladora.

Hem de continuar millorant la participació en relació a tres aspectes:

- el nostre projecte polític.
- els nostres dirigents orgànics.
- els nostres representants en les institucions.

Hem de seguir modernitzant l'organització, planificant, definint processos, atenent a la ciutadania, estimulant als nostres militants perquè s'involucrin i sumin esforços i hem d'aprofundir en la creació de mecanismes d'avaluació i rendició de comptes. Un tret característic del nou model d'organització ha de ser la incorporació de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació.

Es treballarà per consolidar les places de personal administratiu del partit per tal que no estigui vinculat i condicionat a l'existència o no de Secretaria General, a més a més d'identificar clarament les seves tasques així com dedicació a funcions d'àmbit insular i d'agrupacions locals, per tal d'evitar incerteses i problemes d'organització del treball d'aquest personal.

L'objectiu dels propers anys és enfortir del lideratge social, juntament amb el lideratge institucional, en funció de les expectatives i necessitats de la ciutadania i dels valors progressistes del socialisme, mitjançant l'adaptació de la nostra organització, el seu funcionament i relació amb la societat.

Continuarem treballant per recuperar la confiança de les persones que anys enrere ens van votar i tota aquella gent que va recolzar el nostre projecte socialista.

La militància a través de la participació i el debat actiu en les Agrupacions Locals, elevarà les propostes als òrgans de direcció del Partit elegits democràticament, que determinaran les línies polítiques del PSOE Menorca entre congressos. Per millorar la contribució dels i les militants en la presa de decisions fomentarem la presència en les Agrupacions dels responsables orgànics i institucionals, tant per informar com per recollir propostes dels i les afiliats. En aquesta línia potenciarem els espais de debat dins de les Agrupacions amb la participació directe d'aquests càrrecs, tant d'àmbit local com superior.

Com a PSOE Menorca, i tal i com estableixen els Estatuts Federals, instarem a les agrupacions locals a convocar assemblees municipals periòdicament, informant i convocant a tots els militants i simpatitzants.

Per tal de posar en comú les experiències que es produeixen en el conjunt de les Agrupacions Locals, i també per tal de reforçar la presència i la participació dels Secretaris Generals Locals en la marxa del Partit i en la definició de les seves polítiques, apostarem per una reunió mensual del Comitè Territorial.

Un dels objectius del partit serà oferir a la militància les eines de formació necessàries per tal de reforçar la capacitació tècnica i política i contribuir a la coherència i a la millor fonamentació ideològica de l'acció política del PSOE. A tal efecte l'Executiva insular durà a terme aquestes tasques en coordinació amb la Fundació Gabriel Alomar i altres organismes del PSOE i el PSC com la Rafel Campalans i la Fundació Ideas.

Pels socialistes, la militància suposa un compromís amb el nostre partit que no exclou altres fórmules de col·laboració amb el nostre projecte de transformació social. A través de la figura del simpatitzant, ens volem obrir a tots els ciutadans que voluntàriament estiguin disposats i vulguin contribuir a millorar la nostra acció política, els nostres programes i les nostres propostes. Per tant, qualsevol simpatitzant socialista tindrà el dret a rebre informació i formació que consideri del seu interès, podrà participar i intervenir en els debats i propostes d'aquelles reunions i debats de Partit que tinguin caràcter obert, i podran ser consultats en les eleccions internes que es realitzin pel procediment de Primàries.

El PSOE Menorca apostarà pels joves a l'hora de formar aquest nou projecte de cara als pròxims anys i treballarà conjuntament amb Joventuts Socialistes de Menorca perquè torni a ser la veu i el referent dels joves d'esquerres de l'Illa.

c. Partit obert

Avui en dia, bona part de la ciutadania ha assolit una maduresa democràtica i disposa de noves eines d'interacció que li permeten una participació activa en la presa de decisions del partit i en les decisions dels seus representants en les institucions. El Partit ha de reflectir allò que volem per a la nostra societat i ampliar els mecanismes per a la participació i la rendició de comptes.

Per tant, es requerirà del Partit una acció política rigorosa, de construcció continuada i consecució de majories d'opinió, responent a l'exigència de regeneració política, de restabliment del vincle de confiança entre ciutadania, institucions democràtiques i representants polítics, amb comportaments personals ètics i coherents amb els nostres valors i una profunda millora dels mecanismes de formació, participació i representació.

El PSOE Menorca, com a partit d'esquerres, ha d'estructurar-se com una organització adaptada a la societat actual, a les seves necessitats i aspiracions, i ha de recolzar aquells sectors de la societat als quals representa.

Hem d'aconseguir que la nostra organització sigui més oberta, permeable i implicada amb la societat menorquina. La proximitat del Partit amb la ciutadania és clau per enfortir i consolidar la seva confiança. Els eixos que haurien d'articular aquesta relació són: la comunicació, la participació i la transparència.

Els socialistes a Menorca, des del nostre compromís amb els ciutadans, hem d'intensificar de manera permanent el nostre treball i presència en la comunicació de l'illa, utilitzant tots els instruments al nostre abast, des de la nostra participació amb escrits i grups d'opinió i anàlisis, a les noves tecnologies de la informació i comunicació; amb un missatge clar, simple i unitari fet des de la cooperació institucional i el debat polític al sí del Partit.

La creació d'un grup de militants amb formació i experiència en el camp de la comunicació, esdevé quasi obligatòria. En el món globalitzat 3.0 l'activisme en la comunicació política resulta necessari per estendre el nostre missatge.

La proximitat amb la ciutadania implica bidireccionalitat. Cal obrir el Partit a tota la ciutadania, escoltar-la atentament per rebre les seves propostes, demandes i suggeriments. El PSOE de Menorca ha de ser a peu de carrer per implicar-se en els problemes de la ciutadania, i concretar així el compromís socialista de treballar per i des de la societat civil.

En determinats moments hem tingut dificultats de connexió amb els sectors professionals i de la cultura així com amb els joves. Enfortir la nostra connexió amb tots ells és indispensable per tal d'afrontar el procés de canvi social que els socialistes hem de ser capaços de liderar. Per açò la nostra organització ha de ser prou flexible com per poder establir efectes de complicitat amb tots ells.

En quan a la transparència, és obligat posar a disposició d'aquelles persones o entitats interessades tota la informació sobre l'activitat del Partit. La ciutadania avui en dia està més formada i les seves expectatives tenen una resposta més complexa que en qualsevol temps passat.

L'accés a informes, memòries anuals, reglamentació orgànica i tota aquella informació que pugui ajudar a un millor coneixement de l'activitat, estructura i línia política del Partit ha de ser possible per a la militància i per a la resta de la ciutadania.

Tots els càrrecs electes del PSOE Menorca, a tots els nivells, hauran de rendir comptes de manera obligatòria i periòdica (com a mínim anualment) de la seva gestió a tots els ciutadans, mitjançant l'obertura de processos públics i participatius. La rendició de comptes

ha d'estar acompanyada de la màxima transparència, del respecte al codi ètic del partit i de la verificació del compliment dels compromisos electorals.